

XARXA de Debat EDUCATIU amb i per a les FAMÍLIES

Parets del Vallès

“Qui posa les regles del joc? Quan, com, amb qui i a què jugar” a càrrec d’Imma Marín, directora de MARINVA.

Dijous 21 de novembre de 2013. Escola Vila Parietes.

A continuació us oferim un resum d’alguns aspectes sobre els quals vam reflexionar en la xerrada, a càrrec d’Imma Marín, **“Qui posa les regles del joc? Quan, com, amb qui i a què jugar”** el darrer dijous 21 de novembre de 2013.

Imma Marín és directora de MARINVA, experta en jocs, joguines, infància i noves tecnologies i educació en el lleure. Presidenta de IPA Espanya (associació internacional pel dret dels infants a jugar), assessora pedagògica, autora de diversos llibres i articles al voltant del joc com a eina educativa.

El joc és un impuls vital, primari i gratuït que ens ajuda a ser persones més completes.

“Un nen sa és el que juga” però el joc no és cosa única dels infants! És important jugar al llarg de la vida. Quan algú juga, no espera res fora del propi plaer de jugar. El joc ens impulsa a observar, descobrir i conèixer el nostre entorn; ens ajuda a estimar-lo i comprometre’ns-hi. És a través diferents jocs que, per exemple, mare i fill enforteixen el seu vincle afectiu i es relacionen amb el món que els envolta. El joc és una forma de relacionar-nos i estimar l’entorn i les persones que ens envolten.

El joc és desig, plaer i llibertat.

Si tanquem els ulls i pensem en una situació de joc: quines paraules ens venen al cap? Felicitat, alegria, relació, empatia, comunicació, contacte físic, imaginació, tolerància, cooperació, repte, concentració, perseverança, fantasia, ... desig, plaer, llibertat. El desig està relacionat amb la carència: els infants que ho tenen tot, no desitgen res. El plaer, en el joc, es relaciona amb l’esforç: sents plaer quan has estat concentrat i perseverant fins que ho aconsegueixes. Juguem a allò que ens ve de gust i ens agrada: quan juguem som lliures.

El joc és com un oli que fa que tot flueixi bé.

A través del joc satisfem la nostra curiositat, assagem i experimentem, proporciona plaers i il·lusions compartides. A través del joc satisfem el nostre afany de conquesta, ens concentrem i perseverem fins assolir un repte. El joc permet expressar els sentiments i vivències d’una forma passiva. Els infants representen situacions viscudes a través del joc; expressen angoixa, pors i frustracions, també alegria, somnis i desitjos. El joc ens ajuda a acceptar les pautes i normes socials. Quan decidim a què juguem practiquem habilitats com la comunicació i el diàleg, practiquem la convivència i la resolució de conflictes. El joc és educatiu i facilita el desenvolupament psicomotriu, cognitiu, afectiu i social.

- Els jocs i joguines que perduren al llarg del temps són aquells que connecten amb allò que necessitem per a desenvolupar-nos.**

Els jocs i joguines que han triomfat al llarg de la història satisfan les nostres necessitats com la d'abraçar i rebre afecte com són els pelutxos, els jocs de moviment físic, els jocs en què hi ha repte i estratègia o bé aquells que ens fascinen i ens captiven com el moviment d'una baldufa. Els bons jocs reuneixen qualitats com la repetició; la imitació, fent veure que ets un altre; la fantasia; la reflexió, la lògica o les habilitats socials; i la sorpresa i la transgressió, que ajuden a desenvolupar la creativitat i la capacitat de transformació. Les coses no són ni el que ens diuen ni el que semblen sinó el que som capaços d'imaginar.

- Per què els agraden tant els jocs multimèdia?**

Els jocs multimèdia ofereixen un món fantàstic i plantegen acció i repte constant. La qualitat audiovisual generen un gran realisme. En aquests jocs s'acostuma a aconseguir l'objectiu final, el mateix joc t'encoratja durant el procés i, en aconseguir-ho et sents millor i reps el reconeixement dels teus companys. Aquests jocs permeten jugar sols, sense horaris i sense limitacions d'espai. Les tauletes són una novetat que ens proporcionen milers de jocs dins la butxaca, que podem portar a qualsevol lloc, que no pesa i que, en acabar, no s'ha de recollir!

- I les xarxes socials? Per què agraden tant?**

Internet i les xarxes socials permeten estar connectat i compartir amb els altres, mostrar-se a un mateix (només allò que volem mostrar), veure als altres, mantenir i perllongar el contacte, comunicar-nos i crear emocions reals i intenses. És com un joc que ofereix transgressió, llibertat i diversió, s'està convertint en una eina de comunicació i relació imprescindible; sobretot en l'adolescència, etapa en què es dona molta importància a les amistats.

- L'entorn virtual és un nou escenari on aprendre a desenvolupar-se.**

Aquest nou recurs també, com tot, els seus riscos i perills. L'aïllament i l'addicció dels qui només juguen a aquests jocs o es relacionen a través d'aquests entorns. Aquests tenen el risc de no practicar les habilitats socials i emocionals en un contacte físic real, parlant cara a cara, acostumant-se a amagar-se darrera d'un entorn virtual. El risc de confondre la realitat amb la fantasia i no controlar les conseqüències que allò que fan visible sigui públic com un altaveu enorme que fa que siguem més fràgils. Per a gestionar la identitat virtual i la privacitat (a les xarxes socials com facebook) calen competències; valors i criteris que cal aprendre i que els adults hem d'ensenyar.

- Els infants necessiten temps i espai on jugar, necessiten companys però el millor lloc on aprendre a jugar és la FAMÍLIA.**

Per jugar es necessita temps, ric i sense presses, temps per recrear allò viscut, experimentat i après; un temps per somniar, per inventar, per crear. Per jugar es necessita un espai adequat i estimulants, on a estones puguem estar sols però puguem trobar-nos amb els altres i on jugar i gaudir plegats. La família és el primer i més important context de desenvolupament i, per tant, de joc. Juguem en família: els infants ho necessiten però nosaltres – els adults – també!!

☐ **Què podem fer els adults per satisfer les necessitats dels infants? Alguns consells:**

1. Crear un clima tendre i càlid, de confiança, de relació i vincle on els infants no es sentin jutjats, ni sotmesos a la rigidesa d'horaris, ni a les instruccions d'altres (cal preservar *l'estona de joc*).
2. Reconèixer i acollir els sentiments que apareixen durant el joc, que també són reals.
3. Transmetre hàbits d'ús i cura dels jocs, ja que ens fan gaudir autènticament.
4. Ampliar el repertori de jocs, el més variats possible, tot i que pensem que no agradaran, provem-ho!
5. No fer del joc una eina de premi i càstig. De la mateixa manera que no castiguem sense menjar o fer deures, si considerem que el joc és important no podem castigar sense. Això no vol dir que no posem límits! Com en tot, en el joc és important crear pautes i hàbits, horaris i alternar-ho amb d'altres activitats.
6. Oferir models positius que permetin construir els seus valors de forma positiva. Els infants no necessiten pares perfectes, necessiten pares alegres, amb actitud positiva i amb sentit de l'humor a qui poder imitar i amb qui poder jugar!

21/11/2013. L'Escola Vila Parietes va acollir la xerrada "Qui posa les regles del joc?".

Us recomanem que visiteu el web de MARINVA <http://www.marinva.es/>. Entre molts altres recursos, notícies i reflexions, hi trobareu la guia per a famílies per a promoure la compra i l'ús responsable dels videojocs (a <http://www.marinva.es/proyectos/quiposa-lesregles-deljoc>).

Podeu consultar el bloc de l'Imma Marín a <http://www.immamarin.com/ca/>